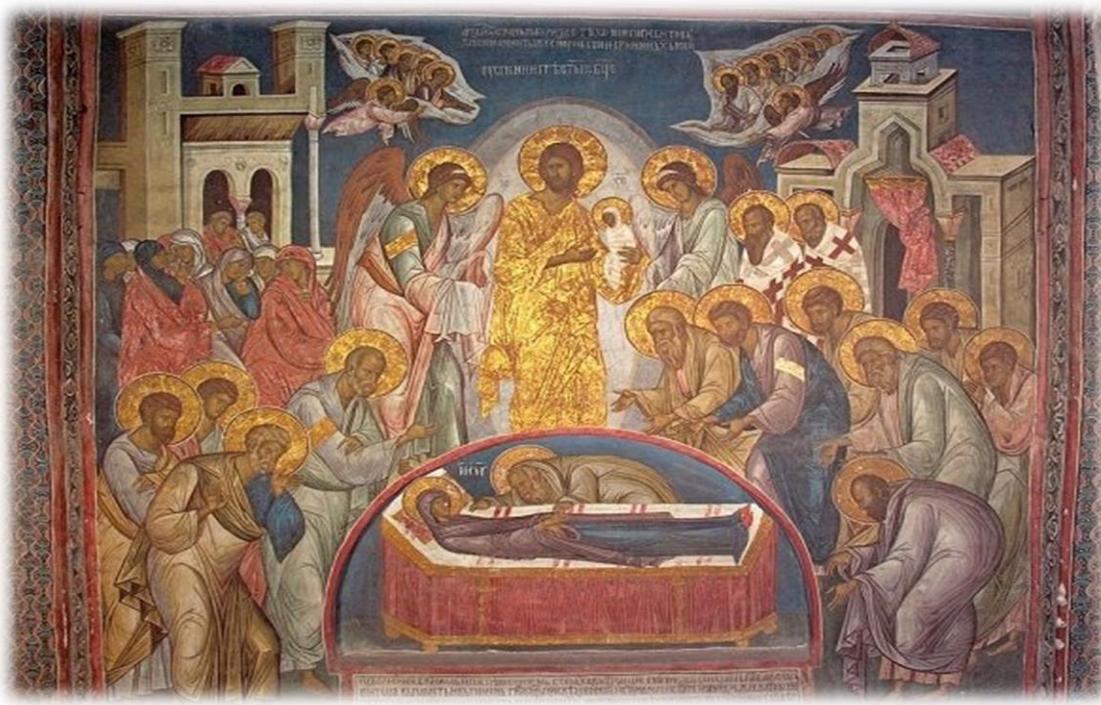

Άληθή Θεοτόκον, όμολογῶ Δέσποινα ...

Αρχιμανδρίτης Θεόφιλος Λεμοντζής, Δρ. Θεολογίας.

Ο Μικρός και ο Μέγας Παρακλητικός Κανόνας είναι δύο αριστουργηματικά ποιήματα τα οποία ψάλλονται στους ιερούς Ναούς μας εναλλάξ τα απογεύματα του Δεκαπενταύγουστου.

Δυο ύμνοι πασίγνωστοι, δημοφιλείς, ταπεινή εξομολόγηση αμέτρητων ψυχών, θρηνητική και παρακλητική αναφορά του πληρώματος των πιστών στην Κυρία και Δέσποινα του κόσμου, την Υπεραγία Θεοτόκο, συνοψίζουν την πίστη της Εκκλησίας μας για το πρόσωπο της Κυρίας Θεοτόκου, όπως μας την παρέδωσαν οι Πατέρες των Οικουμενικών Συνόδων. Ταυτόχρονα εναποθέτουν στη στοργική αγκαλιά της όλα τα βάσανα, τους καημούς, τους πειρασμούς, τις θλίψεις, τις δοκιμασίες, εκλιπαρώντας για βοήθεια και προστασία.

Ας υμνήσουμε και εμείς μετά των αγίων Αγγέλων όχι μόνο με λόγια και λέξεις, αλλά κυρίως με έργα αρετής και αγάπης, μιμούμενοι κατά το δυνατόν τον ανυπέρβλητο πλούτο της αρετής και την αγιότητα της Παναγίας μας, της Μητέρας των Χριστιανών, ώστε να μπορέσουμε να ανταπεξέλθουμε σε όλα τα εμπόδια του παρόντος κόσμου που ζούμε και

να φθάσουμε στη “μέλλουσαν πόλιν”(Εβρ.13,14) που επιζητούμε, τον αγιασμό και τη σωτηρία.

1. “Αληθῆ Θεοτόκον, ὁμολογῶ Δέσποινα”. Μαρία, η Μήτηρ του Θεού, η Θεοτόκος.

“Αληθῆ Θεοτόκον, ὁμολογῶ Δέσποινα, σὲ τὴν τοῦ θανάτου τὸ κράτος, ἔξαφανίσασαν· ὡς γὰρ φυσίζωος, ἐκ τῶν δεσμῶν τῶν τοῦ ἄδου, πρὸς ζωὴν ἀνήγαγες, εἰς γῆν με ῥεύσαντα”, ψάλλουμε στο Μέγα Παρακλητικό Κανόνα ενώ στο Μικρό Παρακλητικό Κανόνα αναφωνούμε: “Κυρίως Θεοτόκον, Σὲ ὁμολογοῦμεν, οἱ διὰ Σοῦ σεσω-σμένοι, Παρθένε Άγνη”. “Υπεραγία Θεοτόκε, σῶσον ἡμᾶς”, εκλιπαρούμε ικετευτικά την Παναγία και ταυτόχρονα ευθαρσώς ομολογούμε ότι η Μαρία είναι πραγματικά και αληθινά και όχι συμβολικά Θεοτόκος διότι γέννησε τον Υιό του Θεού, Ιησού Χριστό.

Η προσωνυμία “Θεοτόκος” δηλώνει την αρχαιότατη πίστη και παράδοση της Εκκλησίας για το πρόσωπο της Παναγίας. Οι Πατέρες της Εκκλησίας χρησιμοποίησαν τον όρο “Θεοτόκος” για να επισημάνουν ότι η Παναγία είναι η “Μήτηρ τοῦ Θεοῦ”, “Θεομῆτορ”, “Θεογεννήτρια”, “ὄντως Θεοτόκος”, όπως ψάλλουμε στις Παρακλήσεις διότι μέσω αυτής, το δεύτερο πρόσωπο της Αγίας Τριάδος ήλθε στον κόσμο. Το πως πραγματοποιήθηκε τούτο, πως ο Υιός του Θεού ενσαρκώθηκε, έγινε ἀνθρωπος και γεννήθηκε από την ταπεινή και ευλογημένη Κόρη της Ναζαρέτ, παραμένει ασύλληπτο μυστήριο. “Ἀνερμηνεύτως, ἐπ’ ἐσχάτων τῶν ἡμερῶν” γέννησε η Παναγία τον Υιό του Θεού και γι’ αυτό ο υμνωδός αναφωνεί και λέγει: “Ἐξέστη ἐπὶ τούτῳ ὁ οὐρανός, καὶ τῆς γῆς κατεπλάγη τὰ πέρατα, ὅτι Θεός, ὥφθη τοῖς ἄνθρωποις σωματικῶς, καὶ ἡ γαστήρ σου γέγονεν, εύρυχωροτέρα τῶν οὐρανῶν· διό σε Θεοτόκε, Ἅγγελων καὶ ἀνθρώπων, ταξιαρχίαι μεγαλύνουσι”.

Εφόσον ομολογούμε ότι η Παναγία είναι όντως Θεοτόκος, κατά συνέπεια ομολογούμε ότι και ο Υιός της, ο Λυτρωτής και Σωτήρας Ιησούς Χριστός, δεν είναι ένας προφήτης, ένας απλός ἀνθρωπος και ιδρυτής μιας θρησκείας δίπλα στις άλλες αλλά είναι ο προαιώνιος Θεός, ο Υιός και Λόγος του Θεού, ο οποίος έγινε ἀνθρωπος. Όταν τον 5ο αιώνα ο αιρετικός Νεστόριος αμφισβήτησε την αρχαία παράδοση που απέδιδε στην Παρθένο Μαρία τον χαρακτηρισμό της Θεοτόκου και την ονόμαζε “ἀνθρω-

ποτόκο” ή “Χριστοτόκο”, υπονοώντας ότι γέννησε έναν απλό άνθρωπο, κλόνιζε ένα από τα θεμέλια της χριστιανικής μας πίστεως ότι δηλαδή ο ησούς Χριστός είναι ο τέλειος Θεός που έγινε τέλειος άνθρωπος. Αρνούνταν ότι ο Χριστός είναι ο ενσαρκωμένος Θεός Λόγος, όπως αναφέρει η Αγία Γραφή(Ιωαν.1,14) και γι' αυτό η Εκκλησία καταδίκασε αυτές τις αιρετικές απόψεις στην Γ' Οικουμενική σύνοδο(431 μ.Χ).

Δυστυχώς, σύγχρονοι αιρετικοί, όπως οι μάρτυρες του Ιεχωβά βλασφημούν και πάλι το πρόσωπο της Παναγίας και αρνούνται ότι η Μαρία είναι Θεοτόκος. Κατά συνέπεια, βλασφημούν το πρόσωπο του Ιησού διότι αρνούνται ότι είναι ο Θεάνθρωπος Σωτήρας και υποστηρίζουν ότι είναι ένας κοινός άνθρωπος, ένας απεσταλμένος του Θεού. Με αυτόν τον τρόπο εξισώνουν τον Ιησού Χριστό με έναν ηθικό διδάσκαλο και φιλόσοφο σαν και αυτούς που γνώρισε κατά καιρούς η ανθρωπότητα.

Όμως ο Ιησούς Χριστός δεν ήταν ένας απλός ηθικός διδάσκαλος ή φιλόσοφος και η λύτρωση που μας προσέφερε δεν είναι μία λύση ηθική ή θρησκευτική σαν τις άλλες που προσφέρουν οι διάφορες θρησκείες. Η διδασκαλία του δεν είναι απλώς μια ηθική διδασκαλία όπως οι διδασκαλίες άλλων ιδρυτών θρησκειών που ήταν απλοί άνθρωποι. Η λύτρωση που προσφέρει ο Ιησούς είναι σωτηρία από το θάνατο, “έκ τῶν δεσμῶν τῶν τοῦ ἄδου”, “ἐαυτὸν ἐκδεδωκὼς τῷ θανάτῳ”, όπως ψάλλουμε στις Παρακλήσεις. Εάν ήταν ένας απλός άνθρωπος, όπως νομίζουν εσφαλμένα οι αιρετικοί, δεν θα είχε τη δύναμη να λυτρώσει τον άνθρωπο από το θάνατο. Μόνο ο Θεάνθρωπος Ιησούς Χριστός, ως τέλειος Θεός και τέλειος άνθρωπος, είχε τη φυσική δύναμη να λυτρώσει το ανθρώπινο γένος από την αμαρτία, την κυριαρχία του διαβόλου και των παθών, να κατέλθει στον Άδη, να ελευθερώσει τους ανθρώπους από το θάνατο, να ανοίξει και πάλι τον Παράδεισο και να αναστηθεί.

Ο Υιός του Θεού γεννήθηκε από την Παναγία, η οποία και γι' αυτό το λόγο είναι και ονομάζεται Θεοτόκος, έγινε άνθρωπος, δίδαξε, θεράπευσε, πειράχτηκε υπό του διαβόλου, υπέμεινε σταυρικό θάνατο και ανέστη. Διήλθε όλα τα στάδια της ανθρώπινης ζωής για να αγιάσει την ανθρώπινη φύση. Γι' αυτό και στη Θεία Λειτουργία κοινωνούμε το Σώμα και το Αίμα του ενανθρωπήσαντος Υιού του Θεού και ανάμεσα στις άλλες ευχαριστίες, “ἐξαιρέτως” εκφράζουμε ευγνωμοσύνη και ευχαριστία

προς τον Πανάγιο Θεό για το πρόσωπο της Υπεραγίας Θεοτόκου που επελέγη για να κατέλθει ο ίδιος ο Θεός στον κόσμο και με αυτόν τον τρόπο “πρὸς ζωὴν ἀνήγαγε” το ανθρώπινο γένος.

Διαβάστε ολόκληρη τη μελέτη (https://www.pemptousia.gr/vivliotheiki/lemontzis-omilies_book/mobile/index.html ή [lemonzis-omilies \(pem-ptousia.gr\)](http://pem-ptousia.gr)).

Πηγή : <https://www.pemptousia.gr/>